

Entrevista a Raimon Escudé, portaveu de CiU al Parlament de Catalunya

“Un pacte de govern ens pot fer perdre molts electors”

Va sorprendre tothom renyant els seus diputats. Té dues afeccions, la novel·la policíaca i la tasca parlamentària. En aquesta entrevista parla de totes dues, però també del seu partit i de les posicions que ha de prendre en el nou curs polític que ara comença.

Raimon Escudé porta el timó del grup parlamentari de CiU al Parlament. Té darrere seu una majoria absoluta i la governa sense vacil·lacions. Gràcies a una involuntària, però oportuna, filtració periòdica, tothom va saber que també és capaç de recriminar als seus diputats les absències de l'hemicicle. Però aquest cop no hem trobat el senyor Escudé als passadissos del palau del Parc de la Ciutadella buscant alguns dels seus diputats, sinó a la Universitat Catalana d'Estiu fent classes. La novel·la policíaca és una de les seves grans passions. Els alumnes no li fan campana. Té l'aula plena.

—*Què tenen en comú la novel·la policíaca i la política?*

—No hi havia pensat mai. Posats a buscar... Totes dues són un procés d'investigació d'una realitat objectiva per arribar a l'obtenció, com a conclusió, de la veritat. La novel·la policíaca parteix d'uns fets que no es comprenen, i a base d'analitzar-los, arribes lògicament a unes conclusions i pots dir: l'assassí és aquest. En política és el mateix. L'activitat social és d'una gran complexitat i, al polític, se li plantegen tota una sèrie de problemes: econòmics, socials, filosòfics, que creen uns conflictes i unes tensions de les quals el polític ha de treure l'entrellat i veure quines solucions necessiten.

—*En política es pot dir que hi ha “crims” sense resoldre?*

—Sí, és clar. Hi ha un crim fonamental, almenys per nosaltres, que és el crim contra la nostra nació, contra l'estructura política catalana. És una novel·la que ve de lluny i que no està resolta. Tenim més o menys identificats quins són els criminals. Són criminals poderosos.

—*Té més pistes?*

—No són, com s'ha vist i es va veient, unes persones o uns polítics, sinó una mentalitat. La tenen els polítics, els funcionaris, fins i tot molts ciutadans que no comprenen gens aquest dret

“No passa dia que no hi hagi un intent de retallar l'autonomia de Catalunya.” AFRIU

legítim que tenim a la llibertat.

—*No tenen noms i cognoms?*

—No tenen nom perquè no cal posar noms, però sí que tenen una identificació concreta en tots uns estaments, que van des del món intel·lectual i polític al ciutadà. Anant per la península ho veus: els molesta la diferència catalana. No és una cosa conscient, producte d'unes conclusions. És que la seva mentalitat no els permet d'acceptar el dret a la diferència. Per tant és un cas no resolt encara.

—*I espera resoldre'l?*

—Nosaltres som optimistes, possibilites. Hi ha molta feina feta i en falta molta més per fer. No hi ha res de guanyat ni res de perdut. Coses que sembla que estan assolides, doncs resulta que hi ha una sentència del Tribunal Constitucional o

una decisió del govern que te la posa en dubte.

—*Amb aquesta mentalitat que m'expli- cava i aquestes actituds, és difícil de pre- veure que la novel·la que s'ha començat a escriure després del 6 de juny tingui un capítol que es digui pacte CiU-PSOE?*

—Oi tant! És molt difícil d'entendre's, perquè el caràcter més íntim de la nacionalitat ho acoloreix tot. La frase que va dir el president: “nosaltres no som un partit liberal”, això no s'entén Ebre enllà. A ells els agradaria. Nosaltres no ens sentim satisfets donant només solució als proble- mes econòmics o socials de l'estat espanyol. Això no ho entenen o no ho volen entendre, perquè de fet fa molts anys que ens coneixen. És de mentalitat. Els pobles, vulguis o no vulguis, són diferents, tots.

—*Es impossible el pacte, doncs?*

—Pacte és una paraula ambigua. No és el mateix un pacte de govern, que una col·laboració programàtica...

—*Em referia al pacte de govern.*

—No ho sé. És un tema en què no m'haig de definir, perquè la meua àrea de responsabilitats és a nivell català. Però ho veig difícil. Pel que he sentit pel partit, si bé hi ha qui ho veu fàcil o desitjable, perquè té una vivència directa de les relacions amb l'estat, hi ha molta gent que ho veu difícil. Tècnicament, ens podem posar d'acord en algunes qüestions. Ara, fer reconèixer la plurinacionalitat de l'estat és més difícil. També hi ha el problema que nosaltres seríem una força col·laboradora a un nivell i rivals a un altre. Un pacte de govern, per positiu que pogués ser, ens pot fer perdre molts electors.

—*Poden ressorgir al si de CiU les ten- sions internes viscudes l'hivern passat?*

—No ho crec, perquè els nostres diri- gents han demostrat moltes vegades que estan més enllà d'apreciacions o estratè- gies personals. Si en Miquel Roca es pas- sa la vida a Madrid, negociant amb els diri- gents socialistes, pot veure molt clares

"A la península, els molesta la diferència catalana." (En la foto, Escudé i Pujol al Parlament de Catalunya.)

ARXIU

El professor Escudé

algunes coses que des de Catalunya es veuen de manera molt diferent. Des d'aquí es veuen totes les agressions continuades. No passa dia que no hi hagi un intent de retallar l'autonomia de Catalunya. És lògic i és humà que des d'aquí es vegi de manera molt cautelosa. Però bé, la plana major del partit ha demostrat la prudència suficient, fora d'espòràniques discrepàncies, que a vegades criden més l'atenció de la premsa que no del ciutadà o de l'elector. Suposo que, com sempre, s'acabaran superant, perquè estic convençut que tots els dirigents del partit avantposen a la seva opinió personal els interessos de Catalunya.

—Ha explicat el cas, té més o menys identificats els "criminals", però quina seria per vostè la resolució del "crim" que té plantejat Catalunya?

—A diferència de la novel·la policíaca, en què les solucions són molt netes i clares, en el terreny de la política és tot molt més matisable i opinable. Comparteixo la idea general de Convergència de tocar de peus a terra, de voler fer política de realitat i no política de pensament. Aquesta és potser una de les falles que tenim: molts de nosaltres tenim poc bagatge de teoria política, perquè ens interessa més l'acció. Malgrat això, tenim una cosa clara. Hi ha

Són les nou en punt. Raimon Escudé entra a l'aula. És a punt de començar el curs *La novel·la policíaca*. Puntual com si es tractés d'un ple del Parlament, el professor comença la lliçó. Un alumnat heterogeni —una mostra representativa del que assisteix a la Universitat Catalana d'Estiu— escolta atentament les primeres explicacions. Alguns, fins i tot, prenen apunts. S'explica bé, de forma entenedora i esquemàtica, amb alguna anècdota enmig de l'explicació per a alleugerir la matèria.

Raimon Escudé va descobrir la novel·la policíaca de ben petit. "Fins a l'adolescència vaig estar malalt pràcticament sempre, no anava a l'escola, tenia un professor a casa, i el meu entreteniment —en una època sense televisió— era la lectura". Avui té a casa uns sis mil volums del gènere, fruit d'una passió que l'ha acompanyat tota la vida. Diu que n'ha llegit deu mil. "No és res de l'altre món, perquè hi ha un catedràtic americà que en té vint-i-cinc mil". De l'afecció, n'ha sortit ciència, i el seu curs ha estat un dels més concorreguts de la Universitat Catalana d'Estiu d'enguany.

P. M.

gent convençuda de la legitimitat i la justícia de la reivindicació nacionalista, però voldrien imposar-la una mica al poble que vota. En molts països s'ha produït que un il·luminat, obsedit per la nació, vol imposar, fins i tot violentament en molts casos, aquesta manera de fer. Per mi, el fonamental és la idea de democràcia. No dic que no hi hagi altres partits amb idees nacionalment millors que les nostres; ara, són idees que no han estat contrastades amb l'opinió dels ciutadans. Aquí el que importa no és tenir un bon fonament, sinó tenir un fonament compartit per la majoria de ciutadans. L'essència de la democràcia és que la raó no existeix, sinó que la raó és allò que creu en cada moment la majoria dels ciutadans. Per tant, la nostra fita fonamental, que és la major llibertat per a Catalunya, serà la que sigui compatible amb les possibilitats del moment i, sobretot, la que vulgui la majoria de ciutadans.

—I vostè, com a ciutadà, fins on vol que arribi aquesta llibertat?

—No ho sé. Aquest és un altre problema que els polítics messiànics tenen molt: voler que el món es configuri exactament com pensa un mateix. Les idees són diferents de la realitat. No tinc un ideal perfecte i acabat, ni crec que sigui positiu. És somiar truites.

—Quin és el seu personatge preferit, en novel·la policíaca?

—És un tàndem que actua conjuntament. És un detectiu anomenat Nero Wolfe. Un home molt gras, que s'està tota la vida en un despatx, sense moure-se'n pràcticament mai, i que analitza tota la informació que li porta el seu ajudant, un altre detectiu, que es diu Archie Goodwind. És un xicot jove, actiu, que va pels carrers, investigant, i no és que sigui curt de gambals, però és una persona que és un pragmàtic i un actiu i res més. Ell porta tots els elements i l'altre els analitza.

—I en el terreny polític, els seus personatges preferits són Jordi Pujol i Miquel Roca?

—Si per polític s'entén la persona que actua i realitza coses en el camp polític, evidentment sí. En el cas del president Pujol va més enllà del polític, és un estadista. Té el país per sobre de la seva política concreta. En la política catalana d'aquests moments, no veig ningú capaç de substituir-lo.

—A CDC no existeix cap relleu possible a Jordi Pujol?

—Jo no l'hi veig, la veritat.

—CDC també té un Nero Wolfe i un Archie Goodwind?

—Home... no. Ni el president Pujol és el

“La dedicació exclusiva del diputat és necessària, si es vol fer bé la tasca parlamentària.”

AFIXIU

Nero Wolfe, perquè és petit i bellugadís... (riu). No, no encaixa. No em facis dir qui és l'Archie Goodwind...

—...

—És cert que a CDC hi ha també una dicotomia, però és més territorial que altra cosa. El Roca és un home que acosta posicions, pacta una esmena; veus que hi frueix. El president, si s'hi ha de posar, també; però no hi frueix tant, perquè ell té una visió més global. En canvi, el Roca és més un polític diguem-ne parlamentari.

—*El Parlament seria un bon escenari per a una novel·la policíaca?*

—No ho sé. En principi tots els escenaris són bons per a una novel·la policíaca. Hi ha relats que passen en els indrets més inversemblants. Ja hi ha una novel·la policíaca, d'en Lloret, que passa al Parlament, amb assassinats inclosos. Però personalment prefereixo que serveixi per a fer lleis.

—*Ara que hi ha diputats que escriuen novel·la eròtica amb el Parlament com a escenari, vostè no s'anima?*

—Tenint en compte la quantitat que se'n publiquen i el poc temps que tinc, més m'estimo de llegir-ne.

—*Li costa molt d'esbrinar on són els seus diputats?*

—No, sense esperit detectivesc també aconseguixo de saber-ho. Haig de deixar clar que la diferència que hi ha entre l'absentisme del diputat nostre i del diputat d'altres grups és que normalment —no

sempre— el diputat de l'oposició, quan no hi és, és perquè no ha vingut al Parlament. Com que el seu vot no és decisiu, sap que passi el que passi, perdrà sempre. En canvi, el cas nostre és un absentisme més sofisticat, perquè la immensa majoria de les vegades el diputat és al Parlament, però està telefonant, fent passadissos, intentant convèncer un conseller que afavoreixi el seu municipi, etc... Considero que és molt més disculpable l'absentisme del nostre diputat. La meua feina és de pescar-lo, i normalment el trobo. A efectes pràctics, a l'hora de votar, és indiferent que el diputat sigui a la sala dels Passos Perduts del Parlament o a 100 quilòmetres.

—*Els ha agradat, als seus diputats, la carta que els va enviar?*

—No ho sé. Suposo que hi deu haver diversitat de criteris. A mi m'han arribat les reaccions positives. Hi ha diputats, molts, que m'han felicitat. Ara, també n'hi ha d'altres, i no en sé res. El que sí que m'ha preocupat és la reacció dels ciutadans. Molta gent m'ha felicitat, en un to molt crític envers la classe política. He vist que, si hi ha una professió mal considerada a casa nostra, és la de polític. Això, després de quinze anys de democràcia, és molt trist.

—*La condició de diputat hauria de ser de dedicació exclusiva?*

—A la llarga sí, si més no en una part important. Ara bé, també comprenc que no és el mateix un grup molt nombrós,

com el nostre, que un grup de set o onze. En el nostre cas, amb setanta parlamentaris, podran actuar de protagonistes pocs diputats. Un diputat que només ha de venir a votar, és fàcil que ho compagini amb altres càrrecs polítics o amb activitats particulars. Ara, crec que la dedicació exclusiva és necessària, si es vol fer bé la tasca parlamentària. Jo mateix era advocat industrial, i al cap de sis o set anys de ser diputat, vaig prendre la decisió d'abandonar la feina particular.

—*Es cert que vostè va sempre amb transport públic?*

—Sempre, o gairebé sempre.

—*Li agrada de predicar amb l'exemple?*

—No, sempre he tingut aquesta afecció.

A més, tinc la sort que visc a tocar l'estació dels Ferrocarrils de la Generalitat de Terrassa. Per altra banda, vaig aprendre a conduir de gran; m'agrada llegir viatjant.

—*I el cotxe oficial?*

—L'agafo en horaris nocturns o en algunes emergències. Però no es pensi que ho faig per cap raó especial, ho faig amb tota normalitat. M'agrada caminar. De la plaça de Catalunya al Parlament hi ha disset minuts caminant a bona marxa, i és l'únic exercici que faig. No hi ha cap connotació ideològica.

—*Creu que els polítics, en els temps que corren, han de predicar amb l'austeritat?*

—Oï tant! Des de les retribucions fins a la manera de viure.

Pere Martí